

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. év október hó 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés bűntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 15.B.20/2023/50. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlott szabadságvesztésének tartamát 2 (kettő) évre enyhíti, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés egyidejű mellőzésével.

A szabadságvesztés végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti.

A vádlott személyazonosító igazolványának száma okmányszám1.

Az ítélet bevezető részében feltünteti, hogy az ítéletet a Fővárosi Törvényszék Budapesten 15.B.20/2023. számon, a 2023. április 26., a 2023. október 24., a 2024. február 1. napján tartott nyilvános, folytatólagos tárgyaláson hirdette ki.

Amennyiben a dolog átvételére jogosult a jogerős határozat közlésétől számított 3 (három) hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

Az elsőfokú eljárásban felmerült a vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét 1.672.777,- (egymillióhatszázhetvenkettőezer-hétszázhetvenhét) forintra pontosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. február hó 1. napján kihirdetett 15.B.20/2023/50. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (8) bekezdés első fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében, ezért őt 3 év szabadságvesztés-büntetésre, és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[2] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg és megállapította, hogy a vádlott legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[3] Ezenkívül rendelkezett a bűnjelekről, az előzetes fogvatartatás beszámításáról, és kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottat 1.683.029,- forint bűnügyi költség megfizetésére. Valamint megállapította, hogy azt ezt meghaladó bűnügyi költség az állam terhén marad.

[4] A kihirdetett ítélettel szemben a vádlott, és védője felementés érdekében jelentett be fellebbezést, míg az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.205/2024/3. számú átiratában a védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint a védelmi fellebbezés tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű.

[6] A vádhatóság meglátása szerint a törvényszék az eljárása során a perrendi szabályokat betartotta, a bizonyítási indítványokat figyelembe véve eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének, melyben helyesen a szakértői bizonyításra fektetett nagyobb hangsúlyt.

[7] Ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 592. § (2) bekezdésének a) pontjában írt okból részben megalapozatlannak tartja egyrészt a vádlott személyi körülményei, másrészt a vádlott elkövetést megelőző italfogyasztásnak tényére, harmadrészt a sértett megtalálásnak, és a bejelentés körülményeire nézve. a bántalmazás erőbehatása kapcsán. Álláspontja szerint ezen részleges megalapozatlanság az ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető.

[8] Az ekként kiegészített tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a bűncselekmény minősítése is törvényes, azonban a jogi indokolás e körben az kiegészítésre szorul, az életveszélyt okozó testi sértés büntette és a halált okozó testi sértés büntetének elhatárolása vonatkozásában.

[9] A büntetés kiszabása körében meglátása szerint az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni, hogy a vádlott ittas állapotban követte el a cselekményt. A kiszabott büntetést a bünteteskiszabási körülményekkel arányban állónak vélte.

[10] Az ítélet járulékos rendelkezései körében megjegyezte, hogy a bűnügyi költség összege számszakilag téves. Észrevételezte, hogy a törvényszék az ítélet bevezető részében a tárgyalási napokat elmulasztotta feltüntetni.

[11] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a tényállás korrekciója, valamint a bűnügyi költség helyesbítése mellett, az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[12] Az ügyész nyilvános ülés tartását nem indítványozta és bejelentette, hogy annak tartása esetén azon nem vesz részt.

[13] Terhelt1 vádlott védője fellebbezésnek írásbeli indokolásában hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint kétséget kizáróan nem állapítható meg védenca büntetőjogi felelőssége, ezért a felmentését indítványozta. Meglátása szerint ugyanis egyrészt nem bizonyítható, hogy védenca megütötte a sértettet. E körben több tanú kihallgatásra került, akik egybehangzóan elmondták, hogy csak italozáskor volt kisebb vita a sértett és a vádlott között, egyébként békében éltek egy más mellett. Az pedig, hogy védenca neheztelt volna a sértetre, mert élettársa foglalkozott vele, gondolta, nem képezheti az indíték alapját. Érvelése szerint az, hogy védenca az első, saját magát terhelő rendőrségi vallomását később, ijedtségre hivatkozva, visszavonja, teljesen normális emberi reakció.

[14] Álláspontja szerint a sértett az életét kilátástalannak érezte, hajléktalanság fenyegette, és emiatt vett be nagy mennyiségű gyógyszert.

[15] A sérülések kapcsán kiemelte, hogy nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy azok ökölütéstől származtak. A szakértők e körben nem tudtak teljesen egyező véleményt kialakítani. Hivatkozott rá, hogy több tanú elmondta, hogy a sértett esett és kelt, és ezzel összefüggésben keletkeztek a sérülései.

[16] A védenca kezén lévő sérülések vonatkozásában tanú15 tanú vallomására hívta fel a másodfokú bíróság figyelmét, aki megerősítette, hogy munkavégzés közben is létrejöhetett a védenca kezén lévő pirosság.

[17] Mindezek alapján elsődlegesen Terhelt1 felmentését indítványozta.

[18] Másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte. A büntetés kiszabása körében az elkövetés „kegyetlen” módját álláspontja szerint nem lehet figyelembe venni, mivel nem bizonyított, hogy a védenca tudott arról, hogy a sértett gyógyszereket vett be. Enyhítő körülményként kérte értékelni az 5 éves időmúlást, melyből 6 hónapot védenca letartóztatásban töltött, tovább büntetlen előéletét, és egészségi állapotát. Hangsúlyozta, hogy Terhelt1 a társadalmi normáknak megfelelő, törvénytisztelő életmódot folytat, dolgozik, és azóta sem indult ellene újabb büntetőeljárás.

[19] A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője – az átíratban előzetesen bejelentettek szerint – nem vett részt, mely a nyilvános ülés megtartásának nem volt akadálya.

[20] A nyilvános ülésen jelenlévő Terhelt1 vádlott úgy nyilatkozott, hogy személyi körülményei annyiban változtak, hogy jelenleg az cég2 alkalmazásában dolgozik, szintén villanyszerelőként, és havonta körülbelül 500.000 forint jövedelemre tesz szert. Az ügyel kapcsolatban nem kívánt nyilatkozni.

[21] Védője a nyilvános ülésen a perbeszédében az írásban benyújtott fellebbezésének indokait maradéktalanul fenntartotta. Megismételte, hogy továbbra is elsődlegesen védenca bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozza. Ennek körben hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat nem kellő súllyal vette figyelembe mérlegelése során. Ellentmondásosnak vélte, hogy a törvényszék egyrészt azt állapította meg, hogy a házban lakók békében éltek, másrészt pedig, hogy a vádlottat zavarta, hogy élettársa volt férjét gondolja. Érvelése szerint a törvényszék tényből tényre helytelenül következtetett, és ezért jutott téves megállapításra a cselekmény lehetséges motívumát illetően. Álláspontja szerint nem volt a vádlott és a sértett közt haragos viszony, ami arra sarkallta volna védencét, hogy bántalmazza a sértettet. A védő szerint a törvényszék csupán feltételezésekre, és közvetett bizonyítékokra támaszkodott. Közvetlen szemtanúja ugyanis nem volt az eseményeknek, így a tanúk csupán az életmódjukra, kapcsolatukra, és korábbi sérülésekre tudtak vallomást tenni. Kétséget kizáró bizonyíték azonban nem áll rendelkezésre, amely szerint védenca bántalmazta volna a sértettet. Azt elfogadta, hogy Terhelt1 vallomásai valóban nem voltak következetesek, ez azonban a rendőrségi előállítása, és a sértett halálának

tragédiája miatt történt. Meglátása szerint a szakértők nem zárták ki, hogy a sértett sérülései eleséstől származnak, a szakvéleményeiket még a tárgyaláson sem sikerült teljesen összhangba hozni. A vádlott kézsérülése kapcsán ugyan megállapították, hogy keletkezhetett ökolütéstől, e körben azonban a kollégája, tanú15 tanúvallomása utalt, mely szerint villanszerelés közben is létrejöhetett a kezén a sérülés. Mindezek alapján, mivel álláspontja szerint nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani a védenca büntetőjogi felelősségét, ezért elsődlegesen felmentését indítványozta.

[22] A védő másodlagosan a büntetés enyhítését kérte. A büntetés kiszabási körülmények vonatkozásában a kegyetlen elkövetési mód mellőzését látta indokoltnak, mivel az eljárás során nem volt bizonyítható, hogy a vádlott tudott volna arról, hogy a sértett nagy mennyiségű gyógyszert vett be. Utalt továbbá védenca büntetlen előéletére, hogy rendes, törvénysztelő állampolgár, aki azóta sem követett el bűncselekményt, valamint a jelentős időmúlásra. Hangsúlyozta, hogy védenca támogató közegben él, és a pszichológus szerint sem bűnöző alkat, csupán eseti bűnelkövető. Az enyhítő körülmények ilyen fokú túlsúlyára tekintettel a szabadságvesztés büntetés mértékének enyhítését, és végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését indítványozta.

[23] Terhelt1 vádlott utolsó szó jogán nem kívánt felszólalni.

[24] A büntetés enyhítését célzó védelmi fellebbezés alapos.

[25] Az ítéltábla a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A védelmi fellebbezés a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést is támadta, így az ítélet korlátozott felülbírálatának nem volt helye [Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának, az ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések, valamint az indokolás helyességének vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

[26] Megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely – figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdése b), c), d) és f) pontjaiban foglaltakra – a felülbírálat tárgyát képező ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására indokolná. A törvényszték hatáskörrel és illetékességgel rendelkezett az ügy elbírálására, az ítélet meghozatalában nem vett részt kizárt bíró, a tárgyaláson valamennyi személy részt vett, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező, továbbá az ítélet rendelkező része és indokolása nem ellentétes.

[27] A törvényszték nem valósított meg olyan, a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértést sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására.

[28] Az elsőfokú bírósági eljárásban a vádlott és a védő a törvényes jogaikat, ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszték a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének kellően eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pont].

[29] A törvényszték az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, a bizonyítást teljesskörűen lefolytatta, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette.

[30] A törvényszték összesen három tárgyalási napot tartott, az elsőfokú bírósági eljárás elhúzódásának oka főképpen a házban a vádlottal, és a sértettel együtt lakó tanúk (tanú4, tanú5, tanú2, tanú3) felkutatása volt. Ennek eredményessége érdekében tanú4 szemben 2023. április 3. napján 15.B.20/2023/13-I. szám alatt, tanú5 tanú vonatkozásában 2023. április 11. napján 15.B.20/2023/19-I. szám alatt köröztést adott a Be. 268. § (1) bekezdés d) pontja

alapján, míg a Tóth testvérek felkutatása lakcímük rendőrségi ellenőrzésével eredményre vezetett. tanú8 tanú tartós betegsége okán nem tudott személyesen megjelenni a törvényszék előtt, így elsőként telekommunikációs eszköz útján próbálta kihallgatni, majd annak sikertelensége után a nyomozati vallomását felolvasta a 2024. február 1. napján megtartott tárgyaláson. tanú4 tanú körözése 2023. november 21. napján, tanú5 tanú vonatkozásában pedig 2024.január 16. napján eredményre vezetett, így a törvényszék a körözést visszavonta, majd a 2024. február 1. napján megtartott tárgyaláson tanú4 tanút személyesen kihallgatta. Az ismételten meg nem jelent tanú5 tanú vallomását, a felek indítványára, felolvasás útján tette a bizonyítékok körébe.

[31] A 2023. április 26. napján megkezdett tárgyaláson (21. számú tárgyalási jegyzőkönyv) a vádlott bűnösségének tagadása mellett, nem kívánt összefüggően vallomást tenni, kérdésekre azonban válaszolt. Ennek során, az első (2020. augusztus 2. napján, védője jelenlétében tett) nyomozati vallomását nem tartotta fenn. Ebben a vallomásában saját magát, és élettársát, tanult is terhelő vallomást tett. tanúval szemben a Fővárosi Főügyészség nyomozás Felügyeleti Osztálya NF.3966/2020/63-II. számú, 2023. január 17. napján kelt határozatával az eljárást a Be. 398. § (2) bekezdés a) pontja alapján megszüntette. A tárgyaláson tanúként kihallgatott tanú1 (a vádlott élettársa, a sértett volt házastársa) nem élt az őt megillető mentességi jogával, és érdemben vallomást tett. A tárgyalási napon még a sértettel közös nagykorú fiai, tanú2, és tanú3 lettek tanúként kihallgatva.

[32] A 2023. október 24. napján tartott tárgyaláson (37. számú tárgyalási jegyzőkönyv) tanúkihallgatással, és a szakértők meghallgatásával folytatta a bizonyítást. Ekként kihallgatta a sértett háziorvosát, tanú7t; a védő indítványára, a vádlott kollégáját a kezén lévő sérülésekre vonatkozóan, tanú15t; tanú2 barátját, tanú6ot; a sértett barátját az esetleges korábbi sérülései, és aktuális lelkiállapota kapcsán, tanú9et; végül a helyszínrre kikerkező mentőst, és rendőroket: tanú10t, tanú11t, és tanú12t.

[33] Ezt követően a szakvélemények ismertetésével (igazságügyi nyomszakértő, igazságügyi elmeorvosszakértő, igazságügyi pszichológus szakértő), majd az igazságügyi toxikológus,- és orvos szakértők (szakértő1, szakértő2, szakértő4, és szakértő3) meghallgatásával folytatta a bizonyítás felvételét. A bántalmazás mechanizmusára, az erőbehatásra, a sértett sérüléseire, annak gyógytartamára, és a vádlott kéz sérüléseire nézve a nyomozás során kirendelt szakértő1, szakértő2, és szakértő4 igazságügyi orvosszakértők adtak szakvéleményt. A sértett szervezetésben lévő gyógyszer, és annak hatóanyag vizsgálatát szakértő3 szakértő végezte el. E körben megállapítható, hogy a törvényszék (illetve már a nyomozó hatóság is) kiemelt hangsúlyt fektetett a szakvéleményekre, mely során a szakértők (főként a sértett halálának okára) több alkalommal szakvéleményük kiegészítésére, pontosítására lettek felhívva, majd már a nyomozás során igen részletesen ki is lettek hallgatva (nyomozati iratok 1109., 1128. oldalai). A törvényszék ügyészi indítványra a tárgyaláson ismételten foganatosította a kihallgatásukat. Helyesen részletesen megvizsgálta, mely sérülések keletkezhettek korábban (eleséstől), és ezeket elkülönítve állapította meg a tényállást a vádlott bántalmazástól kialakult sérülési nyomoktól. Ekként a felmerülő szakkérdésekre a szakértők megnyugtató, mindenre kiterjedő, és aggálytalan választ tudtak adni.

[34] A 2024. február 1. napján megtartott tárgyaláson (50. számú tárgyalási jegyzőkönyv) tanú4 tanú kihallgatását követően iratok ismertetésével folytatta, majd a perbeszédok elhangzása után, a vádlott utolsó szó jogán nyilatkozott, és ezután kihirdette az ítéletet. A tárgyaláson a releváns okirati bizonyítékokat (OMSZ bejelentés, munkalap, és mentési dokumentációs lap, rendőri jelentések, hívásforgalmi adatok, helyszíni szemle jegyzőkönyv) ismertetéssel szintén a bizonyítás anyagává tette.

[35] A folytatólagos tárgyaláson a bíró személyében változás nem történt, a tárgyalási határnapok között hat hónap nem telt el.

[36] A Be. 518. § (1) bekezdése szerint a bíróság a megkezdett tárgyalást az ügy befejezéséig lehetőleg nem szakítja meg. Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése értelmében a tárgyalást ismétlés nélkül lehet folytatni, ha a tanács összetételében nem történt változás, egyébként a tárgyalást meg kell ismételni. Ha a korábbi tárgyalási határnap óta hat hónap eltelt, a tárgyalást az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára meg kell ismételni. A bíróság a tárgyalást a tárgyalás korábbi anyaga lényegének ismertetésével ismétli meg. Mindezek alapján a tárgyalás folytonossága a perrendi szabályoknak megfeleltethető.

[37] A törvényszék a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, indokolási kötelezettségének eleget tett, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről kellően számot adott.

[38] Érdemi indokolása során helyesen emelte ki azt a tényt, hogy a vád tárgyává tett cselekménynek nem volt külső szemlélője, szemtanúja, így helytállóan jár el, amikor a felsorolt tények megállapításához a vádlott első, nyomozati részbeni beismerő vallomásán túl egyrészt az objektív bizonyítékokat használta fel, különös relevanciával az igazságügyi orvosszakértői véleményeket, másrészt a tényből további tényre való következtetés logikai módszerét alkalmazta, melynek során hibát sem vétett.

[39] Az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyes tényállást állapított meg, annak részbeni megalapozatlanságát a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, a nyilvános ülésen elhangzottak, és az ügyiratok tartalma alapján az alábbiak szerint szükséges kiküszöbölni:

- Terhelt1 jelenlegi munkahelyére vonatkozóan helyesbíti az elsőfokú ítélet személyi részét (elsőfokú ítélet 2. oldal [3] bekezdés 2. mondatában): „Villanszerelő segéd munkaként dolgozik az cég2 alkalmazásában, ahol a havi jövedelme kb. 500.000,- forint.”

- Terhelt1 vádlott elmeállapotára vonatkozó szakértői megállapításokat az ítélet „A bizonyítékok számbavétele és értékelése” részéből (12. oldal [60] bekezdését) a személyi részbe (2. oldal [3] bekezdésébe) emeli át.

- az elsőfokú ítélet 2. oldal [7] bekezdésének második mondatát kiegészíti azzal, hogy „... A vádlott tanú1 és tanú4 társaságában italozott (nyomozati iratok 121. oldal rendőri jelentés, nyomozati iratok 1029., és 1031. oldala tanú1 gyanúsítottai vallomása).

- az elsőfokú ítélet 3. oldal [11] bekezdését kiegészíti akként, hogy „A sértett holttestét tanú1 2020. augusztus 1. napján 21 óra körüli időben találta meg, majd 21:21 perckor bejelentést tett a 112-es segélyhívó számra.” (nyomozati iratok 195. oldala).

[39] Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[40] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést Terhelt1 vádlott bűnösségére. E körben elsődlegesen azt kellett eldöntenie az elsőfokú bíróságnak, hogy mi a sértett halálának oka, valamint, hogy a testén lévő sérülések mikor, és miként keletkeztek, hogy az ok-okozati összefüggésben van -e a halálával, végül, hogy ki, milyen mechanizmussal, és erőbehatással okozta a sérüléseit.

[41] Az elsőfokú bíróság a logika szabályainak megfelelő indokát adta annak is (elsőfokú ítélet [70-81] bekezdései), hogy a tényállásban leírt tényeket – a vádlott és a sértett kapcsolatát, az elkövetés helyszínét, a sértett sérüléseit, keletkezésük mechanizmusát, azok jellegét és gyógytartamát, a sértettl sértettet ért erőbehatások számát és nagyságát, a bántalmazás hosszát, – milyen bizonyítékokra alapította.

[42] A formállogika szabályai szerint helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a házban tartózkodó közül miért kétséget kizáróan Terheltl volt az elkövető, és miből lehetett azt is tényyszerűen megállapítani, hogy a sértett arcsérülései nem elesésből származnak, valamint, hogy azok nem korábbi, hanem friss sérülések (elsőfokú ítélet 14. oldal [75] bekezdése). Arra nem lehetett következtetést levonni, hogy a nagy mennyiségű gyógyszer miként került a sértett szervezetébe, az azonban bizonyos a halálát a légutak elzáródása okozta, mely bizonyíthatóan nem volt összefüggésben a bántalmazásával.

[43] A cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi rendelkezéseknek, melynek jogi indokolása azonban az alábbi kiegészítésre szorul.

[44] Az elsőfokú bíróság jogi indokolása során igen szűkszavúan csupán a cselekmény törvényi tényállását írta le, valamint azt az általa megállapított történeti tényállással egészítette ki. Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatának szempontrendszerét alapul véve Btk. 164. §-a (8) bekezdésének I. fordulatában meghatározott életveszélyt okozó testi sértés nem tiszta veszélyeztetési bűncselekmény, mert az elkövetési magatartás csak az érintett egyik jogtárgyat – az emberi életet – veszélyeztet, a másik jogtárgyat – a testi épséget – viszont ténylegesen sérti. A testi sértés védett jogi tárgya az emberi test épsége, egészsége. Az életveszély fogalmilag a halál bekövetkezésének a reális lehetőségét jelenti, de nem azonosítható a halál szükségszerű beállásának a lehetőségével. Az előbbiről akkor van szó, ha a testi sértés folytán megindult az az okfolyamat, amely a halál bekövetkezéséhez vezethet, de rendszerint fennáll az életveszély megszüntetésére, illetőleg a halál elhárítására alkalmas beavatkozás lehetősége is. E körben a szakértők a bántalmazás következtében megindult közepes mértékű zsírembolizáció vonatkozásában a tárgyaláson már egybenhangzóan alakították ki álláspontjukat 37. számú tárgyalási jegyzőkönyv 24. oldalának közepe szakértő3 szakértő, és 25. oldalának első bekezdése - szakértő1 szakértő, 25. oldal 2. bekezdése – szakértő4 szakértő nyilatkozata).

[45] Dogmatikailag tehát életveszélyt okozó testi sértés megállapításának akkor van helye, ha a vádlott magatartása testi sértésre irányul. Ekkor ugyanis az elkövető tudattartamában fel sem merül a halálos eredmény bekövetkezésének a lehetősége.

[46] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet jogi indokolását a körben is szükségesnek tartja kiegészíteni, hogy a halált okozó testi sértés akkor valósul meg, ha az elkövető szándékos cselekménye testi sértés előidézésére irányul, de a magatartással okozati összefüggésben a sértett halála is bekövetkezik, viszont az elkövetőt a halálos eredmény tekintetében csak gondatlanság terheli. Az elkövetési magatartás és a bekövetkezett halál között az okozati összefüggés akkor állapítható meg, ha a testi sértési cselekmény indította el vagy mozdította elő azt az okfolyamatot, amely a halál bekövetkezéséhez vezetett.

[47] Az elkövetés időpontjában fennálló tudati állapot tisztázásánál jelentős mértékben a külvilágban megnyilvánuló tények elemzésének van tehát kiemelt jelentősége. Az elsőfokú bíróság ítélete, és a fent részletezettek szerint a sértettet több kis és nagy erejű erőbehatás érte a fejét, és az arcát, ahol köztudomásúan létfontosságú szervek helyezkednek el (BH2017.174.).

[48] Majd a cselekménye véghezvitele után segítségnyújtás nélkül távozott. Az elsőfokú bíróság azonban helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a sértett halálához fulladás vezetett, mely súlyosabb következmény (halál) a sértett nagy mennyiségű

gyógyszerbevételével volt összefüggésben. Emiatt ugyanis eszméletlen állapotba került, ami megakadályozta az ügynevezett önmentésben. Így a halálos eredmény bekövetkezésnek lehetősége az elvárható gondosság és körültekintés kifejtése esetén sem volt felismerhető az elkövető számára. Vagyis a vádlott tudata nem terjedt ki arra, hogy a sértett, a magatartása következtében (a gyógyszerbevétele mellett) akár az életét is veszítheti.

[49] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tehát törvényesen következtetett Terhelt1 vádlott szándékára és az inkriminált cselekmény életveszélyt okozó testi sértésként minősítése megfelel az állandó ítélkezési gyakorlatnak.

[50] A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság csaknem hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlott terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket.

[51] Az ott felsoroltakon túl súlyosító körülmény, hogy a vádlott a bűncselekményt önhibájából eredő ittas állapotban követte el (56. BK. vélemény II/7. pont), ellenben a feltüntetett kegyetlen elkövetési módot mellőzi, mivel az összesen három ütés nem tekinthető annak.

[52] Az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor úgy ítélte meg, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt.

[53] Ugyanakkor a másodfokú bíróság az eset összes körülményére tekintettel, azaz: az immár 4 időmúlásnak, büntetlen előéletének, valamint, hogy a vádlott maga is betegségben szenved, a törvényszék által meghatározott szabadságvesztés tartamát, a törvényi minimumra, 2 évre mérsékelte.

[54] A szabadságvesztés tekintetében a másodfokú bíróság annyiban egészíti ki az elsőfokú ítéletet, hogy e büntetés törvényhelyeként feltünteti a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontját, és a Btk. 34. § első fordulátát is.

[55] A fokozatosság elvét szem előtt tartva, a büntetlen előéletű vádlottal szemben lehetőséget látott a szabadságvesztés végrehajtásának – mivel a büntetés célja így is elérhető – a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján felfüggesztésére, egyben mellőzte az elsőfokú ítélet közügyektől eltiltásra vonatkozó rendelkezését. Annak próbaidejét a Btk. 85. § (2) bekezdésben meghatározott a büntetési tételkerethez igazítva, bűncselekmény tárgyi súlyára figyelemmel 4 évben meghatározva tartotta indokoltnak.

[56] Az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról ítéletében rendelkezzen. Az ítélkezési gyakorlat szerint az előzetes bírósági mentesítésre való érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni (BJD 9986). A Kúria az EBH 2018.B.13. számú határozatában ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő, vagyis azt szükséges eldönteni, hogy a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előélethez fűződő hátrányos következményeket is. Mindezen szempontokat figyelembe véve az ítélőtábla arra a következtetésre jutott, hogy a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt Terhelt1 vádlott terhére megállapított bűncselekmény típusa a személyében rejlő kockázatot mutatja, így nem érdemes az előzetes mentesítésre (BH.1987.346.).

[57] A szabadságvesztés börtön fokozata, és – annak elrendelése esetén – az előzetes fogvartartás tartamának beszámítása, valamint a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása is törvényes, az ítéltábla ez utóbbi körében utal a Btk. 35. § (1) bekezdésének II. fordulatra is.

[58] A Fővárosi Törvényszék azonban teljes egészében elmulasztotta feltüntetni írásba foglalt ítéletében az ügydöntő határozat bevezető részét. A Be. 451. § (1) bekezdése alapján a határozat bevezető részből, rendelkező részből, jogorvoslati részből, indokolásból és záró részből áll.

Ugyanezen jogszabály (2) bekezdése határozza meg azt, hogy a bevezető rész mit tartalmaz, mely szerint

- a) a bíróság megnevezését,
- b) a bírósági ügy számát,
- c) ha a bíróság a határozatot tárgyaláson hozta meg, a bírósági eljárás helyét, a bírósági eljárás formáját, és azt, hogy az eljárás nyilvános volt-e,
- d) a határozathozatal helyét és idejét.

[59] Mindezek alapján az ítéltábla pótolta a hiányzó formai kellékeket.

[60] Az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelekről is helytállóan rendelkezett. A 2024. március 1. napjától hatályos Be. 321. § (5a) bekezdése értelmében figyelmeztette a vádlottat bűnjelként kiadott, és át nem vett dolog állam tulajdonában kerüléséről.

[61] Továbbá akkor is törvényesen járt el, amikor a bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte a felmerült bűnügyi költség viselésére. Ennek összegében azonban számítási hibát vétett, melyet az ítéltábla korrigált. A szükségtelenül, nem a vádlott vonatkozásában felmerült bűnügyi költség állam általi viseléséről is a törvénynek megfelelően döntött.

[62] Terhelt1 vádlott személyazonosító igazolványának számát a nyilvános ülésen bemutatott okmány alapján kijavította.

[63] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2024. év október hó 8. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kertész Andrea s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 15.B.20/2023/50. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.139/2024/10. számú ítéletében írt változtatásokkal 2024. év október hó 8. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. év október hó 8. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke